

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz górnictwa Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

TRZECIA WEWNĘTRZNA 5% POŻYCZKA PAŃSTWOWA 1908 R.

Uwolniona od opłaty podatku dochodowego trzecia wewnętrzna 5-procentowa pożyczka państwowa z roku 1908, wypuszczona na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 19 Czerwca 1908 r. na sumę nominalną 200 milionów rubli.

Obligacje pożyczki wartości po rb. 100—rb. 200—rb. 500—rb. 1000—i rb. 5000 każda, licząc od dnia 1 (14) Marca 1908 r., przynoszą 5% rocznie dochodu, wypłacane dwa razy do roku, mianowicie: 1 (14) Marca i 1 (14) Września. Wypłata procentów uwalnia się raz na zawsze od podatku z dochodów od kapitałów. Wszystkie obligacje tej pożyczki będą zamortyzowane w ciągu lat 45-ciu sposobem corocznych losowań, jednak do 1 (14) Marca 1917 r. amortyzacja za pomocą wzmocnionych losowań, ani konwersja, ani wykup pożyczki nie nastąpi. Pierwsze ciągnięcie, stosownie do planu amortyzacji ma być w Listopadzie 1909 roku. Wypłata terminowych kuponów wylosowanych obligacji dokonywana będzie w Banku Państwa, jego Kantorach i w Filjach i kasach gubernialnych i powiatowych. Obligacje niewylosowane będą brane na kaucje przy dostawach rządowych i przedsiębiorstwach po cenie, oznaczonej przez ministerjum skarbu.

Pożyczka ta realizowana będzie za pośrednictwem wymienionych poniżej dziesięciu banków prywatnych drogą zapisu publicznego. Zapis otwarty będzie w dniu 4/17 b. m., od godziny 10-ej zrana do 3-ej po poł., w Banku państwa i jego filjach, jak również w bankach: wojsko-kamskim, handlowym petersburskim, międzynarodowym handlowym, rosyjskim dla handlu zewnętrznego, petersburskim dyskontowym, pożyczkowym, moskiewskim kupieckim, rosyjskim handlowo-przemysłowym, azowsko-dońskim, handlowym północnym, rosyjsko-chińskim i syberyjskim handlowym. Zgłoszenia również przyjmują banki: petersburski handlowy prywatny, moskiewski handlowy, moskiewski dyskontowy, domy bankierskie H. Wawelberga w Warszawie i Petersburgu, W. Junkier i sp. w Petersburgu i Moskwie oraz braci Dżamgarowych w Moskwie.

Cena zapisu 95% wartości nominalnej, z dodatkiem bieżących procentów 5% od sta, poczynając od 1/14 marca r. b. do dnia zapłaty. Do czasu sporządzenia oryginałów obligacji wydawane będą osobne tymczasowe świadectwa, zaopatrzone w kupony z terminem 1/14 września roku 1908 i 1/14 marca r. 1909 oraz w pieczęć instytucji, wydającej świadectwo.

Następnie świadectwa te będą wymienione na oryginalne obligacje z kuponami na termin 1/14 września r. 1909 i dalszemi terminami.

O czasie i miejscu wymiany poczynione będą osobne ogłoszenia.

Przyjmowanie przez zapisujących należnych im obligacji może być dokonane w każdym czasie, częściowo lub w całości, poczynając od 12/25 lipca r. b.

W każdym razie zapisujący mają prawo przyjąć nie mniej, jak czwartą część należnego im kapitału w dniu 12/25 lipca r. b, takieżże ilości nie później jak 1/14 września r. b., czwartej części nie później jak 15/28 października r. b. i reszty nie później jak 14-go grudnia r. b.

Zapisujący się, którym należy się będzie przy podziale obligacji na sumę do rb. 10,000 włącznie, opłacają tę sumę całkowicie w dniu 25 lipca (17 Sierpnia) r. b.

Przy zapisie należy złożyć kaucję w ilości 5% wartości zażądanych obligacji gotowizną lub w papierach procentowych, które instytucja przyjmuje jako zadatne na kaucję.

W razie, gdy zapis przewyższa ilość ogólną pożyczki, nastąpi równomierny podział.

Lekarz-Dentysta
M. GREJNIEC
Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyprawianie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia, prostowanie krzywe rąsanych zębów.
Aleja № 10, dom p. Bajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 198.

7-klasowy Zakład Naukowy Żeński
z pensjonatem
Marji Słowikowskiej
przyjmując zapisy do wszystkich klas.
782-8-8 Częstochowa, Teatralna 24.

Szkoła prywatna męska
Antoniego Żylińskiego
(dawniej F. Fabianiego)
w Noworadomsku.
Przy szkole pensjonat. 3-3

Marceli LEWY adwokat przysięgły przedniósł kancelaryj z Piotrkowa do Warszawy.
Marszałkowska 130, Telefon 3448.

Ankieta
w sprawie mieszkania robotniczego na wystawie przemysłowo-religijnej.
(Dokończenie.)

Rada na powyższe bardzo prosta; nie wolno budować domów tak, aby korytarze były ciemne i nie przewietrzane; wtedy utrzymanie mieszkań w czystości staje się możliwem i jest przestrzegane. Wchodzi w grę również i inne czynniki.
Hygieniści dawno już określili jaka ilość powietrza jest potrzebna dla oddychania i jaka wobec tego musi być przestrzeń izby, żeby człowiek tam zamknięty miał zapewnione normalne oddychanie. Liczą oni 10 met. sześciennych to 52 lok. sześciennie na osobę. To znaczy je-

żeli rodzina składająca się z małżeństwa i czwórka dzieci zajmuje jedną izbę, to ta izba powinna mieć 52x6=312 lokci sześciennych. Licząc, że izba ma 4 1/2 lokcia wysokości (a to jest izba nie wysoka), powinna mieć prawie 70 lokci kwadratowych powierzchni 10 wzdłuż i 7 szerzej. Dopiero taka izba będzie odpowiadała wszystkim wymaganiom.
Lecz wskazania higieny idą znacznie dalej. Pomieszczenie, w którym się pracuje, gotuje, pierze nie powinno być jednocześnie sypialnią, a zatem każda rodzina powina mieć jako minimum 2 pomieszczenia: pokój i kuchnię.
Jakże to wygląda w rzeczywistości! Nietylko olbrzymia większość rodzin robotniczych nie ma tych 2 niezbędnych pomieszczeń lecz odwrotnie w tysiącnych wypadkach jedną izbę zamieszkuje więcej jak jedna rodzina, jeżeli nie mieszka 2 lub 3 rodziny to 10 lub 15 sublokatorów, przeciwko temu powstaje już nie tylko higienista lecz i moralista. Także gnęźdzenie się katem zabija życie rodzinne, staje się powodem że domi wstawy dla ro-

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Wyroby gumowe Rosyjsko-Amerykańskiej fabr. w Petersburgu.
Płyty z przekładkami z siatki mosiężnej.
Kłapy, węże, pasy gumowe. — Armatury kauczukowe.

Wykonawca: ponauki, figury, portrety, klasa, roboty przy budowaniu kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzemieślnictwa wcho-
dzące, od najwyuczalszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicz-
nych prima materiałów kamienia i drewna. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty szkatułarskie. Zakład podjął się
się wykonywać roboty w miarę możliwości najodpowiedniej, informacja, wysyłki kosztowne, w razie żądania darmo. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Krzeźbiarsko-Hamienski
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
Aleja III dom wst... 288

botnika staje się piekłem, bo pełno tam swarów, kłótni, podejrzeń i powodów do wzajemnego zatruwania sobie życia.

Niedość że człowiek się napracuje i wy-czerpuje nerwy przy pracy, nie uniknione w takich warunkach drobne starcia zatrują każdą chwilę wytchnienia. I w takich warunkach wychowuje się młode pokolenie, tak pod względem fizycznym jak również moralnym. I te warunki mieszkaniowe sprawiają, że młodzież zanim dorosnie nerwy ma już wyczerpane i jest złamana fizycznie i moralnie, życie rodzinne zamiast być źródłem szczęścia staje się piekłem.

A zatem urządzenie wzorowych mieszkań robotniczych przy obecnych warunkach jest, jak powiedziałem wyżej stratą sił i czasu; lepiej te siły użyć na walkę przeciw pijanństwu gdyż brać nasza coraz częściej, niestety zagłada do knajpy czyniąc swoją kieszonkę lżejszą, choć nigdy nie była zbyt ciężką, a co najgłośniejsza, niszczy zdrowie, upadła się moralnie, zatruta ciało i ducha robotnika.

Nie jedna praca obojętne i rzetelnie podjęta, w imię dobra ogółu, musi upaść bo nie jeden powiada: „cóż ci z niej przyjdzie kiedy tam niema co wypić?” Takie i tem podobne słowa można słyszeć w dzielnicach robotniczych, najlepsze są dowodem tego jak jest obrzydną ilość potajemnych szynków, znajdujących się niemal w każdym domu. Trzeba być świadkiem nacożnym, aby mieć wyobrażenie ile dramatów rodzinnych się tam rozgrywa a robotnik na to patrzy i udział w tem bierze!

W tę stronę właśnie robotnicy szlachetni powinni zwrócić oczy swe i wszyscy dobrze myślejący obywatele.

Rozpocznijmy walkę z alkoholem, tym głównym wrogiem człowieka i sprawcą jego bied. Rozpocznijmy ją w suterynach i na poddaszach. Od tego zależy lepsza przyszłość tych którym my w spadku pozostawimy po sobie fizyczne i moralne zdrowie, jako podwalinę życia społecznego. A zatem zamiast mieszkania robotniczego pokażmy na wystawie zgubne skutki pijanstwa.

Tadeusz Ginczyński.
robotnik fabr. „Częstochowianka“.

Kolej Częstochowa— Kielce zatwierdzona!

Możemy się podzielić z czytelnikami radośną wieścią: — budowa kolei żelaznej do Kielc oraz przebudowa kolejki Herbskiej na szerokotorową została ostatecznie zatwierdzona.

Przebieg sprawy uzyskania koncesji był następujący: W d. 28 marca r. b. „Komitet dróg żelaznych“ w Petersburgu odrzucił budowę kolei Częstochowa—Kielce, uznając ją za szkodliwą dla Państwa, wobec czego przypuszczano należało, że budowa kolei upadła bezpowrotnie.

Wówczas koncesjonariusza kolei zwrócił się do p. Władysława Bogusławskiego z Zaczysza z prośbą by on, jako obywatel miejscowy, zechciał wysłuchiwać wiadom miarodajnym prawdziwe znaczenie projektowanej linii kolejowej.

Dzięki usilnym staraniom „Komitet dróg żelaznych“ zgodził się rozpatrywać sprawę budowy kolei powtórnie w dniu 11 kwietnia r. b. Na to posiedzenie wyjechała do Petersburga delegacja złożona z pp. W. Bogusławskiego, J. Grosmana, dyrektora Jaksana, Marchala, Vanion i Branta i na skutek usilnych starań i wyjątkowej pracy tych panów, „komitet dróg żelaznych“ nie tylko że uchylił poprzednią swą uchwałę co do szkodliwości kolei, lecz uznał, iż kolej ta mieć będzie pierwszorzędne znaczenie ogólnopństwowe i na tej podstawie przyznał koncesję na budowę oraz gwarancję rządową 5 procentową od obligacji kolejowych.

Jakoż komitet ministrów zatwierdził w zupełności orzeczenie „Komitetu“ wobec czego sprawa została skierowana do Rady Państwa, zachodziła jednak obawa, że będzie rozważana dopiero na sessji jesiennej, a więc i budowa kolei opóźniłaby się o cały rok. W celu przyspieszenia decyzji w Radzie Państwa 2-gi departament wyjechał w dniu 24 czerwca p. W. Bogusławski do Petersburga i wyjednał przyspieszenie rozpatrzenia sprawy, które zostało wyznaczone na 14 b. m.

Na posiedzeniu tam 2-gi departament Rady państwa zatwierdził ostatecznie budowę kolei w orzeczeniu „Komitetu dróg żelaznych“ z d. 11 kwietnia.

A zatem budowa kolei jest już sprawą przesądzoną.

Dla Częstochowy fakt to wielkiego znaczenia, a nie mniej i dla całego kraju.

Powiaty częstochowski, włoszcowski, kielecki obfitujące w bogate pokłady rudy żelaznej, wapienia i miedzi i wysokowartościowych glin, otrzymując nową arterję komunikacyjną, będą w stanie ujawnić swoje bogactwo na rynkach.

Ongi bogaty, a obecnie zamierzający przemysł miedzianny okolic Koniczyna, niewątpliwie przywróci swą dawną świetność; również przemysł żelazny w Częstochowie otrzyma nowy dopływ rud żelaznych krajowych i z Taganrogi, mając zaś bezpośrednią komunikację z Rosją powinien podnieść się ze stanu swojej bierności.

Wegetujący obecnie przemysł i handel na przestrzeni Częstochowa—Kielce wzmoże się znacznie i będzie miał zapewniony dalszy rozwój, przyczyniając się do ogólnokrajowego bogactwa.

Nie możemy się też zgodzić z głosami zwolenników szkoły X. A. Popławskiego i X. Strojnowskiego, ekonomistów naszych z XVIII stulecia, że „handel w niczem zubożać dóbr ziemskich nie może“, że koleje obniżając ceny zboża i utrudniając zbyt ziemiopłodów na rynkach — przynosią właściwie rolnikom więcej strat niż korzyści.

Istotnie rolnicy będą zmuszeni walczyć z niejedną konkurencją i powiększyć intensywność swej pracy, lecz w zamian za to otrzymają doskonałą i taną dostawę dla przedmiotów im potrzebnych, zostaną połączeni z nowymi rynkami zbytu, a co najważniejsza, że wzdłuż linii kolejowej ceny ziemi znacznie się podniosą, a więc i osobiste ich bogactwo.

Bez wątpienia największe korzyści z budowy kolei wyciągnie przemysł, handel i obywatele nieruchomości naszego miasta.

Nasz przemysł fabryczny zainteresowany przeważnie na południu Rosji otrzyma z nią bezpośrednie połączenie, pozbywając się uciążliwego i kosztownego przelażunku towarów w Kuluszkach lub w Sosnowcu; musimy tu szczególnie podkreślić że linia kolejowa „Częstochowa—południowa Rosja“ będzie o 72 wiorsty krótsza od linii „Łódź — południowa Rosja“.

Przemysł wielki Częstochowy od paru lat pozostawał stale na jednakowej skali rozwoju, nie ujawniając żadnych znamion, któreby wrożyły żywsze jego tętno — sądzimy że obecnie zmieni się stan rzeczy zasadniczo. Wszak Częstochowa ma obfitość wody, okolica może dostarczyć licznego i dobrego robotnika. leży wreszcie na linii Wiedeń—Warszawa — brak jej było bezpośredniej komunikacji z rynkami zbytu—Rosją. Obecnie i to jest blizkie zrealizowania, sądzimy zatem, że przemysł już istniejący podnosi swą pracę i pociągnie nowe ośrodki fabrykacji i może niezadługo Częstochowa stanie się drugim miastem w Królestwie.

W ślad za wielkim przemysłem pójdzie i drobny, rozwinię się handel, a nieruchomości miasta Częstochowy zyskają szybko na swej wartości.

W życiu Częstochowy otwiera się nowa era...

W samą też porę powstała myśl urządzenia wystawy w Częstochowie, która z obecną chwilą staje się dla Częstochowy wprost konieczną, aby wykazać zdobycze dokonane i pobudzić do tej twórczej przyszłej pracy.

Nie możemy nie podkreślić i tego faktu, że kolej Herby—Częstochowa—Kielce będzie pierwszorzędną linią tranzytową i najkrótszą łączącą Hamburg i Bremę z południem Rosji. Stwierdzić możemy, że przemysł niemiecki silnie się interesuje sprawą omawianej kolei, odnośnie zaś władze zdecydowały, że równocześnie z rozpoczęciem robót kolejowych u nas, powiększony będzie port na Odrze w Opolu i połączony zostanie dwutorową linią z Herbami.

Zwracając się jeszcze do spraw związanych z uzyskaniem koncesji na budowę kolei, zaznaczyć tu winniśmy, że budowa kolei odrzucona w dniu 28 marca w komitecie dróg żelaznych, a więc w instancji pierwszej, została ostatecznie uchwaloną w ciągu trzech miesięcy, zatem z niebywałą szybkością ponieważ sprawa ta musiała podlegać rozpatrywaniu w paru ministerjach i innych specjalnych komitetach. Godny zaznaczenia pospółch w sprawach podobnych zawiązać należy p. W. Bogusławskiemu, jego energii i stosunkom.

Rozpoczęcia robót około budowy należy się spodziewać wkrótce. Do budowy kolei będą zaangażowane kapitały miejscowe i zagraniczne.

Idem.

Kronika miejska.

Walsze zgromadzenie Towarzystwa częstochowskich murarzy „Łączność“ odbędzie się

w niedzielę dnia 19 b. m. o godz. 11 przed południem w sali Kupieckiej. Zebranie poprzedzi uroczysta wotywa w kościele św. Zygmunta, której początek oznaczony na godzinę 10 rano.

Polaki Związek zawodowy robotników przemysłu żelaznego w niedzielę dnia 19 lipca r. b. o godz. 2-ej po południu urządzi w sali fabrycznej Palczarów-zebranie, w którym pożądany jest jaknajliczniejszy udział członków. Za kartę wstępu przy wejściu służąc będą księżeczki.

W sprawie głąnczych dzieci. W ciągu kilku dni ostatnich otrzymujemy już trzeci list podpisany literami M.M., sawiadamiący nas, że umyślnym i występny sprawcą głąnczenia dzieci jest jeden zobytwały miśkiektch. List podaje dokładny adres i nazwisko rzekomego winowajcy. Nie mogąc dać wiary prawdziwości podawanego nam faktu, tembardziej, że autor listu ukrywa się pod kryptonimem, z drugiej strony — nie mogąc przesaż sprawę niewiedzionej radzmy, naszemu korespondentowi, skoro posiadacz ma dowody, opublikować je w naszym piśmie.

Ratujcie piki nie zapóźno. Od pewnego czasu miasto nasze coraz częściej niepokojone bywa przez psy wściekłe. Przyczynia się do tego z jednej strony niedbalstwo tych, do których kontrola w tym kierunku i utrzymanie porządku należy, z drugiej — lekceważenie życia i zdrowia nie tylko własnego, ale i cudzego, przez właścicieli zwierząt. Najczęściej ogrywa tu rolę fałszywe przywiązanie człowieka do podjeżranego o chorobie zwierzęcia, przywiązanie, w normalnych wypadkach chwalebne, w razach jednak istotnej wściekłości nie do darowania. Wszelki bowiem sentyment ustąpić powinien tu miejsca obowiązkowi, nakazującemu podporządkować serce rozumowi. Nawet bez uszczerbku zdrowia, serce powinno się skłaniać na stronę bliźniego i, jeśli konieczność wymaga, żeby kogoś poświęcić, to i rozum, i sumienie i serce, słowem wszystkie względy przemawiają za tem, żeby poświęcić zwierzę dla człowieka, nie odwrotnie.

Ale nie wszyscy to rozumieją. Świeżo mamy de zanotowania fakt następujący. Oto w domu Nr. 10 przy ulicy Jasnogórskiej znajduje się kilkanaście psów, z którymi bawi się tłumnie jeszcze liczniejsza w tym domu dzlatwa. Kilka dni temu jeden z psów zaczął zdradzać objawy wściekłości, na co, gdy zwróciono uwagę właścicielowi, ten zamknął go do niezamieszkanego suteryny, nie wzywając ani czyszciciela, ani lekarza weterynaryjnego dla skonstatowania, czy psie ataki pochodzą z istotnej choroby, czy tylko z psiej fantazji, jak twierdził właściciel.

Tymczasem pies ten, za czasów swej swobody nieraz i często gryził się z innymi psami na podwórzu, które również mogą nie dziś to jutro uleść chorobie, a wówczas kto uratuje dziecko? Dziesiątki ich będą pokasane. A więc zbadaj psę zamkniętego należy i nie wątpimy, że nie ucierpi tu ani trochę przywiązanie do właściciela, które stosowane w miarę zastuguje na pochwałę. Warto, aby wdziecznemu i przychylnemu piśmiemu rodzajowi, choć rzadko człowiek odpowiedział przywiązaniem. Ale uczucie to, powtarzamy, nie ucierpi ani trochę, bo jeśli się okaże, iż zwierzę jest zdrowe, to ani weterynarz, ani czyszciciel nie są na tyle krwi żądni, by je na śmierć skazywać. Gdyby jednak pies się okazał chorym, to nie tylko ze względu na ludzką bezpieczeństwo, należy go życia pozbawić, ale i dla chorego zwierzęcia lepiej, gdy bytował przesłanie.

Zresztą na co tu pisanie. Są ludzie, do których to należy i sądzimy, że ci się sprawą tą gwoł uspokojeniu i zabezpieczeniu ludności zajmą.

Portmonetkę z 25 rb. w gotówce znalazł na torze kolejowym drogi War.-W. urzędnik stacji Rudniki p. Jan Ginett, jadąc w dniu 15 b. m. pociągłem Nr. 118. Portmonetka ta za udowodnieniem własności jest do odebrania wraz z zwartością na wspomnianej stacji u znalazcy, który prosi o zgłoszenie się w dzień daty nieparzystej t. j. d. 17, 19, 21 lub t. p. bieżącego miesiąca, w które to dni będzie obecny na stacji.

Z Zawiercia.

Aresztowanie. Dnia 18 i 14 b. m. we wszystkich fabrykach Zawiercia odbyły się masowe rewije. Aresztowanych doprowadzono do policmajstra, a zamtad pociągłem o godzinie 10 odwieziono do Piotrkowa. Aresztowania trwają dalej, co wywiera tu duże wrażenie.

Zabawa. Projektowana na dzień 19 b. m. wielka zabawa w parku Hulczowskiego, urządzana wspólnymi siłami Tow. wspanół szkolnych i stow. „Jedność“ dr. Żel. W.-W. została odłożona do dnia 2 sierpnia. Korzystając z dłuższego terminu, komitet zabawy energicznie

krząta się nad uświetnieniem i utrzymaniem programu, który swoją oryginalnością i pomysłowością przewyższyc ma wszystkie oniemal urządzone u nas zabawy. W dniu zabawy kursować będą specjalne pociągi do Zawiercia z Sosnowca i z Nowradomska, zatrzymujące się w Blesznie i Rakowie. Cena biletów wejścia wraz z przejazdem tam i z powrotem oznaczona na kop. 30 od dorosłych i kop. 10 od dzieci.

Z Sosnowca.

Osobiste. Lekarz miejski dr. Rudolf, z dniem dzisiejszym zaczął korzystać z sześciodniowego urlopu. Zastępować go będzie przez ten czas lekarz szpitala miejskiego dr. Szpiganowicz.

Ze statystyki. W ubiegłym drugim kwartale bieżącego roku, podług danych statystycznych było na Pogoni urodzin 168, ślubów 27, wypadków śmierci 60.

Biera magistratu miały być przeniesione z domu p. Michałowskiego przy ul. Mikołajewskiej do domu Gampera przy ul. Fabrycznej. Plan ten był projektowany przez zmarłego prezydenta Kielec (Garbińskiego, którym fama głosiła, iż miał zostać prezydentem naszego miasta. Jak się dowiadujemy, plan przeniesienia magistratu został obecnie zaniechany, na czem najwięcej tracą urzędnicy, mieszcący się w ciasnyc i ciemnych pokojach, z których kilka przez większą część roku przez dzień cały oświetlane bywa światłem elektrycznym, co bardzo ujemnie wpływa na wzrok pracujących.

Kłamstwa hakatystyczne. Wczorajsze gazety niemieckie w Katowicach i Bytomiu podały słustym drukiem sensacyjną wiadomość, iż policja sosnowicka wykryła szeroko rozgłoszony spiszek na życie jednej z osób wysoko postawionych w Petersburgu. Dziennikarską tę bombę rozpowszechnili biaty niemieckie i osobnych nadzwyczajnych dodatkach. Oczywiście cała wiadomość od a do z jest z gruntu zmyślona, jak również kłamliwa była wiadomość, iż z powodu wykrycia spisku stacja wiedeńska obstawiona była kozakami. Jeżeli prasa niemiecka takimi kaczkami pasie swych czytelników nic dziwnego, że plotą oni niestworzone rzeczy o naszych stosunkach.

Dziwić się można tylko prasie, iż, mając sposobność w kilkunastu minutach przekonać się o sfałszowaniu wiadomości lub kłamstwie podanej jej wiadomości, z niesłychaną lekomyślnością tak potworne wieści w świat puścza.

Aresztowania. Dzisiejszej nocy straż ziemska dokonała w domach na Konstantynowie i w okolicy licznych rewizji i aresztowań. Zatrzymanych wysłano do aresztu miejskiego.

Z Wielunia.

Wielu nie chce szkoły. Wobec powstającej nowej szkoły odżyły ambicje i ambicyjki niektórych osobników; dokładają one wszelkich sił i używają wszelkich sposobów, aby tylko szkodzić sprawie, niepomnie na to, jak trudno uzyskać koncesję, jak łatwo zamknąć szkołę. — Przysłowie łacińskie uczy, że gdzie dwóch się kłóci tam trzeci korzysta. Na bok więc spory i swary wszelkie, a wzięd się należy do społecznej pracy. „Civis quidam“.

Z Warszawy.

Źródło ropy. Niektórzy kupcy, handlujący ropą, podwyższyli jej cenę o 2 kop. na garnce, motywując drożyzną spalaniem się szybu naftowego w Galleji, mimo, że pożar ten niema żadnego wpływu na rynek warszawski.

Nowy reżyser dramatu. Jak się dowiadujemy na reżysera dramatu i komedji ma być powołany Kazimierz Kamiński. Spodziewać się zatem należy, że powrócą pierwszej scenie polskiej złote czasy, w których się mierzyła z „Comedie francaise“ i z berlińskim „Deutsches Theater“. Dziś jakże daleką jest ona od tych czasów, choć nie dawnych, a tak zamierzających.

Rożno.

Wzdychają ludzie do pieniędzy, bo podobno nieźle być bogatym i liczyć papierki. Tymczasem pod pewnymi względami lepiej, a przynajmniej bezspeszniej nie być narażonym na tą pokusę i banknotów nie mieć, pozostawiając je innym, na swe zdrowie niebezpiecznym. Oto pieniądze papierowe, podług badań Darlingtona i Parka stanowią znakomite podłoże dla drobnoustrojów. Okazało się, że bakterie dyfteryjczyu żyć mogą na papierach przez cały miesiąc. Metalowe monety stanowią mniej podatne podłoże. Na monete jedno pensowej a więc miedzianej, wielkości jednokopiejki badanie wykazało 26 bakterji, na srebrnej sztuce, wielkości naszej esterziesiówki — 40 sztuk bakterji żyjących, natomiast na dosyć czystym banknocie papierowym wykryto

obecność 1250, a na zabrudzonym aż 78.000 w wybornym zdrowiu żyjących i rozmnażających się bakterji.

Oto, jak liczna armia śmiercionośnych bakcyliów grozi temu, kogo los obdarza banknotami.

Listy do Redakcji.

Oświadczenie.

Szanowny Panie Redaktorze!

W № 191 „Gońca Częstochowskiego“ w sprawozdaniu z walnego zebrania Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego z dnia 12-go lipca znajduje się wzmianka, jakoby kwestja zbierania podpisów pod odezwą do Zarządu o zwołanie nadzwyczajnego Zebrania, wywołała nader przykre wrażenie. Naturalnie wrażenie jest to rzecz całkiem subiektywna i nie ulega wątpliwości, że jeżeli sprawozdawca „Gońca“ wyniósł z tej sprawy wrażenie niemile, pewna część innych — wrażenia tego być może nie doznała, w każdym razie jest rzeczą pewną, że są ludzie, którzy utrzymują, iż przy zbieraniu pod powyższą odezwą podpisów, miały miejsce rozmaite nadużycia. Ponieważ wzmiankowana odezwa została wręczoną Zarządowi za pośrednictwem rejenta przesłannic — naturalnie praezo cauję się osobicie zainteresowany w zupełnem wyświetleniu kwestji:

1) czy w samej rzeczy w danej sprawie miały miejsce podejscia cudzego zaufania; 2) jeżeli tak, to czy ja miałem jakakolwiek z tem styczność.

Wobec tego mam zaszczyt zawiadomić Szanow. Pana Redaktora i osoby interesujące się tą kwestją, że zwróciłem się do ks. kanonika Fulmana z prośbą, aby zechciał się łaskawie zająć ukonstytuowaniem sądu honorowego dla zbadania i zawyrokowania w powyższej kwestji.

Jednocześnie czuję się w obowiązku zaznaczyć, że omawianie tej sprawy na Walnem zgromadzeniu nie dało i nie mogło dać żadnego poważnego rezultatu, zebranie bowiem takie z natury rzeczy do rostrzygnięcia takich kwestji się nie nadaje; jedyną rekojmiją poważnego w takiej sprawie orzeczenia dać może tylko składający się z kompetentnych i bezstronnych ludzi sąd honorowy.

Łącząc wyrazy szacunku,
pozostaje służą uniożony
Dr. Karol Zawada.

Podziękowanie.

Jako przewodnik pielgrzymki białostockiej nie mogę nie wyrazić swoich uczuć wdzięczności dla wszystkich tych, którzy przyjęli udział w odprowadzeniu moich pielgrzymów na stację. A ponieważ tych uczuć serdecznych wdzięczności nie mogłem wyrazić na miejscu w Częstochowie, więc za pośrednictwem tego zaszczytnego pisma składam w imieniu mojem i moich pielgrzymów nasze staropolskie serdeczne „Bóg zapłać“, najprzód Czciogodnemu Panlinowi O. Piusowi, za gorące słowa nauki, potem godnej Pani Marcinkowskiej za Jej serce, zacnym pp. organizatorom: Dąbrowskiemu, Chmielewskiemu, Sygodzińskiemu i innym, wszystkim wspaniałym i zacnym cechom częstochowskim, orkiestrze fabryki Wulkan, jak również dziękuje matym dzieweczkom Luci i Jani Dąbrowskim, krakowianeczkom Sabci i Mani Szymańskim i Urszulce Marcinkowskiej za kwiatki. Słowem niech Maryja Jasnogórska stokrotnie zapiaci zacnym mieszkańcom Częstochowy za okazane bratnie uczucia serca względem nas pielgrzymów białostockich.

Służą Boży i Maryi
Ks. Julian Dudziński.
Przewodnik Pielgrzymki Białostockiej.

Telegramy.

Konferencja międzyparlamentarna.

Petersburg 15 TAP. Prezes Dumy Państwowej Chomiaków wysłał do lorda Whiala list, którym oświadcza, że zaproszenie brytańskiej grupy związku międzyparlamentarnego, wystosowane do członków Dumy, było mu przezeń zakomunikowane, lecz niestety wobec przerwania podówczas posiedzeń Dumy, ograniczone się na zaproponowaniu tym z członków Dumy, którzy zechcą jechać do Berlina, złożyć o tem deklarację w kancelarji Dumy.

Chomiaków prosi lorda, aby doniósł mu o do kładnym terminie konferencji.

Adres sobranja.

Sofja 15 TAP. Dziś doręczono księciu Ferdynandowi Bułgarskiemu adres w odpowiedzi na moją tronową.

Zjazd słowiański.

Praga, 15 TAP. Odyło się pierwsze posiedzenie Zjazdu ogólnosłowiańskiego. Na prezesa zjazdu obrano Kramarza, na wiceprezesów Krassowskij, Siliński, Głerycz, Bobczel, Hribar, Babicz, na generalnego sekretarza dr. Czerney. Prasa na obrady zjazdu została dopuszczona z warunkiem, aby jej przedstawiciele byli zaakceptowani przez delegatów właściwych krajów.

Napad rozbójniczy.

Tyflis 15 TAP. Banda rozbójników napadła dzisiejszej nocy na omnibus dający z Abastumana do Borżomu. Dwóch pasażerów zabitych, raniony Niewolium, artysta teatru Komisarzewskiej Rozbójnicy z lupem zbiegł.

Wylew.

Kazanek 15 TAP. Wylew rzeki Syr-Daryi podmył plant kolejowy.

Szkoły cerkiewne.

Kijów 15 TAP. Rozpoczęto tu obliczone na 120 słuchaczy wykłady dla nauzcycieli szkół parafjalno-cerkiewnych.

Tołstoj o karze śmierci.

London 15 TAP. „Daily Chronicle“ umieszcza długi artykuł hr. Lwa Tołstoja w sprawie kary śmierci w Rosji.

W Persji.

Taebryz 15 TAP. O godzinie 11 rano Rachimchan obległ dzielnicę Umirakli, gdzie się ufortyfikowali rewolucjonisci. Kanonada artyleryjska trwa w całej pełni. Kobiety i dzieci przeprowadzono do dzielnicy Dawaci.

Niemcy, Austro-Węgry i Turcja.

Rzym 15-go. Korespondent dziennika „Corriere d'Italia“ nadał interwiew z pewnym dyplomata tureckim, który podnosił z najwyższem uznaniem znaczenie będącemu w stanie tworzenia się przymierza militarnego między Niemcami, Austro-Węgrami a Turcją. W razie wojny Turcja mogłaby zgromadzić znaczne siły wojskowe na granicy rosyjskiej na Kaukazie i tym sposobem odciągnąć część sił rosyjskich od wschodniej granicy Rosji.

Powszechne nauczanie.

Wjatka 15 TAP. Na nadzwyczajnem zgromadzeniu ziemstwa Głazowskiego postanowiono zaprowadzić powszechne nauczanie, otwierając w ciągu 10 lat po 27 szkół rocznie.

Gabinet japoński.

London 15 TAP. Japoński poseł Komura otrzymał telegraficzne polecenie natychmiastowego powrotu do Tokio, celem objęcia teki spraw zagranicznych.

Wyjazd Stołypina.

Petersburg 15 TAP. Minister spraw wewnętrznych, sekretarz stanu ochmistrz dworu Stołypin wyjechał z pozwolenia Najjaśniejszego Pana na pewien czas z Petersburga, zatrzymując przy sobie zwierzchnie kierownictwo sprawami ministerjum.

Z Najwyższego pozwolenia zarząd bieżącymi sprawami oddzielnych gałęzi powierzony zostaje towarzyszą ministrowi Kryżanowskiemu i Makarowowi, a główny zarząd sprawami gospodarstwa Herbelowowi.

Wyrok.

Petersburg 15 TAP. Sprawa sądowa współpracownika „Rusi“ o napad i obelgi czynne członka Dumy Państwowej Milukowa, zakończona została w 4-tym rewizje sądu pokoju o godzinie 4-ej w nocy. Popow na zasadzie paragrafu 142 skazany został na 1 miesiąc.

Konstytucja w Chinach.

Peking 15 TAP. Bogdychan zatwierdził poszczególny komitet do spraw konstytucyjnych, którego obowiązkiem ma być przygotować ludność należycie do ustroju państwowego konstytucyjnego.

Badania Irtyza.

Tobelsk, 15 TAP. Pzybył tu oddział złożony z 30 techników, robotników itp. pod przewodnictwem inżyniera Trubina, dla dokonania poszukiwań i badań koryta rzeki Irtyza.

Amsterdam 15 wt. Pod miejscowością Sasenheim nastąpiło spotkanie pociągu osobowego z koleją elektryczną. Podczas katastrofy zostały 4 osoby śmiertelnie i 5 ciężko rannych.

Zawiadomienie.

Zakład fryzjerski Gorodeckiego po gran-towem odnowieniu, z dniem 14 lipca przeszedł na własność długoletniego współpracownika tejże firmy — Stanisława Skurczyńskiego.

W teatrze miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie

z następującym programem od 5 do 11 wieczór, w niedzielę i święta od 3 po poł.

Oddział I. **Neapol i Wewzujusz Leniuch.** Oddział II. **Noc przed Narodzeniem** (dram.); **Anioł wioski** (dr.)
Oddział III. **Współczesny Wojownik** (w kolorach); **Niemili spadek**; **Wisząca lampa.**
Co tydzień zmiana programu.—Szczegóły w programach. — **Ceny biletów:** 1-e miejsce 50 kop., drugie miejsce 30 kop. Kupony do loży po 75 kop. (Gate-
rja 20 kop., dzieci, uczniowie i żołnierze placą połowę.
Dyrektor B. Zarzecki.

Egzamina w gimnazjum im. Mickiewicza (Częstochowa Szkolna 10) zapis od 15 Sierpnia.

Synowie pp. urzędników i oficjalistów kolejowych korzystają z subsydjum kolejowego.

Ogród „Halinów” Władysława Zawady, Szkolna № 20.
Otwarty odziennie. Wejście bezpłatne. Sezonowa wystawa róż, drzewek owocowych.

Obicia

Tapy i szlaki, listwy na ramy, materiały płócienne i rękawkowe, farby olejne i wodne, siarkowe, francuskie i angielskie, płyny malarskie, pędzle i płótna, obrazy, szychy oleodruki różnej treści. Kaspar-tout fantazyjne i zwykłe, różne papiery ozdobne i bibulki, Albumy do fotografii i pocztówek, Karty pocztowe i ilustrowane, Wytworną galanterję.

J. PIOTROWSKA dawniej **F. Ollivierowicz**
ul. Główna № 4, naprzeciwko Pał. Książki
w Sosnowcu

Linoleum

i ceraty
Laski zakopiańskie
Przybory do skrzypiec,
Laubzęgi—płki,
wzory i drzewa różne.

Witraże francuskie (papier imitujący różnokolorowe szyby.)
Uwaga. Oprawa wszelkiego rodzaju obrazów, szychów, portretów fotografii i t. p. Uskutecznia się szybko i dokładnie przez specjalistów w pracowni własnej.

Zakład Optyczny K. SOCZEK

(dawniej W. Lewiński)

w Częstochowie, Aleja II dom W-go Imicha № 16.

Zaopatrzony został w najwłaściwsze artykuły i poleca w wielkim wyborze: maszyny elektryczne, narzędzia chirurgiczne, środki opatrunkowe, bandaż, naczynia szklane lekarskie i chemiczne, termometry maksy-malne i inne. **Paski** rupturkowe, biny damskie, pończochy i różne wyroby gumowe, inhalatory, irygatory, okulary, konserwy, binokle, barometry, wasserwagi, kompas, lupy, lunety, latarki magiczne, aparaty i wszelkie przybory fotograficzne, dzwonki elektryczne, lornetki teatralne i damskie, gramofony, najnowsze płyty do gramofonów.

Ceny bardzo przystępne. 8-1

FRANCUSKI POPULARNY ŚRODEK przeciw **CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI**

Doza: 2 pigułki wieczorem przed spoczynkiem. Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

Biuro pośrednictwa i zleceń „RENOMETR”

w Częstochowie, III-cia Aleja № 80.

Tanio sprzedaje nieruchomości i place w ulicach: Teatralnej, Warszawskiej, Małej, Centralnej, Krótkiej, Cerkiewnej, św. Stanisława, II i III ej. Alejach, Mickiewicza, św. Rocha, św. Barbary, w Rakowie, Sosnowcu, Radomsku, willa w Kamińsku; różne młyny wodne etc. Tanie lokata kapitałów, oraz sprzedaż, zamiany, dzierżawy wszelkich majątków ziemskich w Królestwie, Litwie, Rosyi i zagranicą.

Krawiec Męski H. WNUK

przeprowadza się z dniem 15 Lipca z ul. Mikolajewskiej w Aleję II № 24, róg Teatralnej. 15-0

„Arystokratyna”

Odmznaczona na zeszlorocznej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznego i ożewiającego, już po krótkim użyciu—staje się pleć lśniącą białą i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku. Piegi, zmarszczki, wagner, żółte plamy usuwa „Arystokratyna” po krótkim użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach. Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie

APTECZNYM
Wacława ORZEŁ

w Częstochowie, III Aleja № 48. 1485

ODCISKI

najskuteczniej usuwa znane ARAGO St Górskiego Warszawa Leszno 12 Sprzedaż w skład. aptecz. i aptekach. Cena 35 i 60 kop.

Pot. woń, odparzenie ciała usuwa Ekeikans Górskiego 80 k.

Zęby od bólu i próchnienia chronięc Agatolom Górskiego z silnym aromatem w eliksirze i proszku. Elikwir 80 i 50, proszek 20 i 35 k.

2 pokoje

w centrum miasta na pierwszym piętrze od frontu z osobnym wejściem do wynajęcia zaraz. Wiadomość skład apteczny Wacława Orzeł III Aleja 48 884 3-3

Do sprzedania bilard duży piramidkowy w dobrym stanie. Wiadomość w Cukierni Błaszczyskiego, dawniej Rudski. 878-8-2

KRAJOWY.

Majątki, folwarki, domy, wille, place, do sprzedania. Zamiany, Dzierżawy, Lokata kapitałów, Najszersze pośrednictwo, Dział hypoteczny. Krajowy Dom Bankowy. Warszawa, Marszałkowska 124. 1495 40-8

Na wypłatę, blisko stacji kolejowej 10-0 morgowe działki siemi tytniej, dobrej po 115 i 220 rubli za morg. Wiadomość w Biurze „Renometr” Aleja III 60-ty.

Rowery

z oryginalnych części francuskich najtaniej. **T. KURASIEWICZ** Częstochowa.

Do sprzedania

Ofiyna jedno piętrowa z placem rogowym pod budowlę oraz ogrodem owocowym przy ulicy Ogrodowej Stawowa № 1. Blizsze informacye na miejscu. 884 6-1

Zas do wynajęcia tanio mieszkanie z 2 pokojami z kuchnią i drwłką, meta-byd-stajnia, obora, wozownia, szopa, góra na paszę. Wiadomość Nowa 46. 896-12-1

Mian do sprzedania lustro i domowe rzeczy. Krakowska 48 Zakład felezerki. 895 2-4

Sklep spotkowy zaraz do odstąpienia. Teatralna 94 884 3-1

Zginił paszport i bilet na prawo noszenia broni na imię Idziego Małachowskiego. Paszport wydany przez magistrat miasta Łodzi. Bilet przez p. polikomisarza m. Łodzi. Złożyć w Redakcji za nagrodą. 893-1-1

Do sprzedania piwiarnia, egzystująca od lat 10-tych. Ulica Krakowska № 11.

Do sprzedania

ofiyna jedno piętrowa z placem 140 X 222 łokci, przy ulicy Ciemnej № 29. Blizsze informacye na miejscu u właściciela. 887-3-2

Edward Komonowicz w Częstochowie ul. św. Barbary № 4.

Ma zawaze na skledzie i sprzedaje najtaniej, bo własny wyrob i nie ma w administracji ani lokalu obrazu fotograficznego, chorągwie, standardy, ornaty, kapy, baldachimy, krzyże, lampy, zyrandole, lichтары, materje, galony, irędzie, medaliki, obraski i t. p. Buduje otarte nowe i stare poczta. Biblioteka po zmarłym ks. s. p. Rome owicu do sprzedania w calosci lub czesciowo.

St. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogr. od 1878 r.

Wina Szampańskie
Vve Pommeroy—„sec” i „America”
Woot & Chandon—„White Star” i Cremant d’Ay Rosé
G. H. Munus & Co—„Extra Dry”
Louis Roederer—„Carte Blanche”
Vve Cluquot—„England”
Heldsack & Co—„Monopol” i „sec”
Teofil Roederer—„Carte Noire” i „Crystal”
oraz Doyen & Co i Louis de Bary.

IMPORT
WIN
Węgierskich
i
Francuskich.